

Vogelrijke weide is nu bijzaak in melkdebat

De afgelopen weken stonden de kranten vol van berichten over de afschaffing van de melkquota. De zuivelsector drukt het gaspedaal tot de bodem in om zo goed mogelijk te profiteren van de kansen die de wereldmarkt lijkt te bieden.

Staatssecretaris Dijkma stelt nu in haar Algemene Maatregel van Bestuur grondgebondenheid een halfhartig mestquotum voor als laatste rem op de schaalvergroting. Wie veel meer mest produceert, moet een beetje meer grond hebben. Zo lijkt de enige zorg de tsunami aan mest. Het groeiende mestoverschot is een onvermijdelijk gevolg van de intensieve melkveehouderij, waarin we de melkgif van de koeien met krachtvoer tot het fysieke maximum opvoeren.

De mestwet is niet alleen een halfbakken compromis dat de deur open laat staan voor verdere intensivering. Zij houdt ook geen rekening met de keiharde economische wetten van de wereldmarkt. De neerwaartse druk op de melkprijs versterkt de drang om nog meer koeien nog meer melk te laten produceren. Het worden geen makkelijke tijden voor boeren, en hoe diep het gaspedaal ook wordt ingedrukt, velen zullen de eindstreep niet halen. De afgelopen dertig jaar verdween al 70 procent van de melkveebedrijven. Over een tijdje bepaalt slechts een handvol megabedrijven hoe de melkveehouderij er uitziet. En dus hoe 60 procent van ons landschap er uitziet.

Door de industriële melkveehouderij verdwijnen veldbloemen, weidevogels en koeien uit de wei. FOTO ANP

Groene woestijnen

Dat wordt geen vrolijk beeld. Waar niet zo lang geleden de lente nog werd gevierd met weiden vol pinksterbloemen, boterbloemen, koeien,

vlanders en weidevogels, wacht straks een leeg egaalgroen landschap zonder een sprankje natuur en biodiversiteit. Dit is geen bijzaak, en zeker ook geen onvermijdelijke prijs die we nu eenmaal moeten betalen.

Want het gaat niet alleen om het verdwijnen van een plezierige leefomgeving voor ons als Nederlanders. De kale, naar gier geurende weiden van de industriële melkveehouderij zijn vooral ook ecologische woestijnen. Als ergens geen vogels meer kunnen leven, broeden en jongen grootbrengen, moeten alle alarmbellen afgaan. Dat betekent dat de ecologische balans volkomen verstoord is.

Eerlijke prijs

Het is daarom tijd dat er meer geregeld wordt dan alleen een mestplafond. De insteek moet niet zijn hoe we op topsnelheid zoveel mogelijk melk tegen een bodemprijs kunnen produceren, maar vooral hoe we het evenwicht vinden tussen melkveehouderij en ons landschap. Als boeren weer voor een gezond landschap zorgen, hoort daar ook een betere beloning bij.

Laat ons als consumenten ook een eerlijker prijs betalen in de winkel. Zo kunnen gezinsbedrijven overleven, en behouden we onze rijke weides met alle leven dat daar van nature in thuishoort. Het is aan de politiek en Dijkma om hier het voortouw te nemen, de markt kan dit niet voor ons regelen. Het lijkt een voor de hand liggende keuze voor een staatssecretaris van landbouw én natuur.